

تەنیا نرخی نەوت بەرز دەبیته وە؟

08-03-2022

نووسەرەکان

مەحموود بابان

کورتە : رۆژی 7 ئاداری 2022 لە بازارەکاندا نرخی یەک بەرمیل نەوتی برینت گەیشته 140 دۆلار، ئەمەش بەرزترین ئاستە لەماوەی دوانزە سالی رابردوودا. بەرزبوونەوهکە بەشیۆهیهک بوووە که لەماوەی کەمتر لە 24 کازێردا نرخەکە بەرێژەیی زیاتر لە 30% زیادیکرد، ئەویش دواي ئەوەی ئیدارەیی بایدن و کۆنگرەسی ئەمریکا رایانگەیاندا که خەریکی ئامادەکردنی یاسایەکن بۆ قەدەخەکردنی هاوردەکردنی نەوت لە رووسیاووە. ئەگەر ئەم گەمارۆیە بخەریتەسەر سێیەم گەورە وەبەرھێنەری نەوت لە جیھاندا، که نزیکەیی زیاتر لە 75%ی نەوتی خاوە و بەرھەمە نەوتیەکانی دیکەیی هەناردەیی بازارەکانی جیھان دەکات، لیکەوتەیی گەورەیی دەبیته. بەلام لێرەدا هەلۆهستە لەسەر لیکەوتەکانی وەک بەرزبوونەوهی نرخی خۆراک، خاوبوونەوهی گەشەیی ئابووری جیھان، دروستکردنی ناچێگری لەبازاری خواست و خستەپووی وزە و دارشتنەوهی هاوپەیمانییەتی و هاوئاھەنگیەکانی نیوان ولاتان و زیادبوونی رۆلی قاچاچییەکان لە بازاری وزەدا دەکەین.

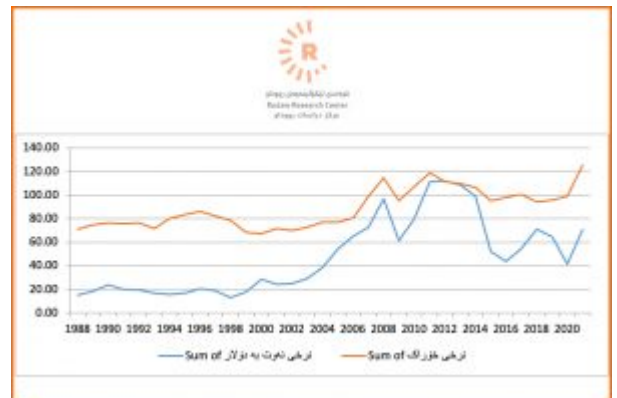
به رايى

رۆزى 7ى ئادارى 2022 له بازاره كاندا نرخی يەك بەرميل نهوتى برينت گەيشته 140 دۆلار، ئەمەش بەرزترين ئاسته له ماوهى دوانزه سالى رابردوودا. بەرزبوونه وه كه به شيوه يەك بووه كه له ماوهى كه متر له 24 كاژېردا نرخی كهى بەرژهى زياتر له 30% زياديكرد، ئەويش دوای ئەوهى ئيدارهى بايدن و كۆنگريسي ئەمريكا رايانگه پاند كه خەريكى ئاماده كردنى ياسايەكن بۆ قەده خە كردنى هاوردە كردنى نهوت له رووسياوه. ئەگەر ئەم گەمارۆيه بخريته سەر سييم گەوره وه به رهينه نرى نهوت له جيهاندا، كه نزيكهى زياتر له 75%ى نهوتى خاو و به رهه مه نهوتيه كانى ديكه هه ناردەى بازاره كانى جيهان دهكات، ليكه وتهى گەورهى دهبيت. به ئام ليرەدا هه لوه سته له سەر ليكه وته كانى وهك بەرزبوونه وهى نرخی خۆراك، خاوبوونه وهى گەشهى ئابوورى جيهان، دروست كردنى ناجيگري له بازارى خواست و خستنه رووى وزه و دارشتنه وهى هاوپه يمانيه تى و هاوتاهه نكيه كانى نيوان ولتاتان و زيادبوونى رۆلى قاچاخچيه كان له بازارى وزه دا دهكەين.

نرخی نهوت بەرزبیتته وه، نرخی خۆراك بەرزده بیتته وه؛ به پيچه وانە شه وه

به گشتى نرخی وزه، و به تايه تيش نرخی نهوت په يوه ندييه كى راسته وانەى به نرخی خۆراكه وه هه يه، له ماوه كانى رابردوودا ئەگەر نرخی نهوت نزم بووبیت، ئەوا نرخی خۆراكيش نزم بووه. ههروه ها نرخی خۆراك (كشتووكال) وه ئامىكى ئيرينى بۆ هه ر شوؤكيك له نرخی نهوتدا هه بووه، به پيى ليكۆلپنه وه يه كى سياسه تى وزه، ئەنجامه كان دهريده خەن كه 64.17% جياوازی له نرخی خۆراك (به رزی و نزمى) له سەر ئاستى جيهان په يوه سته بووه به گۆرانكاريه كانى نرخی نهوت وه [1]، ئەمەش به هۆى پيويستيه هه مه جۆره كانى به رهه مه ينانى به رهه مه كشتووكاليه كان به نهوت، هه ربۆيه ش هه ر هه ئئاوسانيك له نرخی نهوت زيانى گەوره له ئاسايشى وزه ده دات و، ده بيته هه ره شه يه كى گەوره ش له سەر ئاسايشى خۆراك له جيهاندا.

له لايه كى ديكه وه به پيى داتاكانى ئاژانسى زانبارى وزه ئه مريكا eia بۆ نرخی نهوت و داتاكانى ريكراووى فاو بۆ نرخی خۆراك، له ماوهى نيوان 1988 بۆ 2020 دا هه ر كاتيک نرخی نهوت بهرزبووبیتته وه، ئەوا نرخی خۆراك بهرزبووته وه، به پيچه وانە شه وه، وهكو له گرافيكى په كه مدا هاتووه. ههروه ها، له سالى 2000 وه نرخی خۆراك و نرخی نهوتى خاو به نزيكه يى هاوته ريب په رەى سه ندووه. ئەمەش به هۆى ئەو وزه زۆرهى كه له به رهه مه ينانى پيداويستيه جۆراوجۆره كانى كشتووكاليدا به كاردە هينریت، به تايه تيش له كاتى به پيشه سازى كردنى به رهه مه كشتووكاليه كاندا كه هيشتا به قورسى پشت به نهوتى خاو ده به ستيت، وهك ئاميره كانى به رپۆه بردنى كارگه كان و به رهه مه ينان له كيگه كشتووكاليه كاندا.

سەرچاوه: eia [2] و FAO [3]

تیبينى، گۆرانكاريه كانى نرخی نهوت به دۆلارى ئەمريكى و بۆ خۆراك به پيى پيرستى نرخی خۆراك، كه ئەم پيرسته گۆرانكارى مانگانهى

گرافيك : 1 نرخی نەوت و نرخی سەبەتەي خۇراك لە 1988 بۇ 2020

ئىستا ناسە قامگىرى ئاسايشى خۇراكى جىھانى لە 10 سالى رابردوو بەرزترە، ئەويش بەھۇي بىلابوونەھەي پاندامىك لە 2020 ، زيادبوونى بىكارى لە 2021دا و پچراني زنجيرەي دابىنكردن لە ئىستا و چەند سالى رابردودا، واتە پىش ئەم شەرەي ئۇكرائنا و روسيا ئاسايشى خۇراكى جىھان بۇخۇي لە پىش دەپەك زياتر لە مەترسيدا بوو، كە بەدلىيايەھە ئەم شەرەش ھىندەي دىكە ناسە قامگىرتى دەكات و ئاسايشى خۇراكى جىھان زياتر دەخاتە بەردەم ھەرەشەھە، ئەويش لەبەر رۇلى ئۇكرائنا و روسيا لە دابىنكردى دانەويىلەي جىھان[4] و خستەنە باري لەناكاوي و لاتانى ئەوروپا بەھۇي شەرەھە. ھەرەھە، ھىشتا ھىچ پچرانيك لە زنجيرەي دابىنكردن رووينەداو، نرخی دانەويىلە و بەرھەمەكاني بەرژەي 55% لە جىھاندا بەرزبووئەھە[5]، كە كاريگەري لەسەر زيادبوونى ھەژارى و برسيتى لەسەر ئاستى جىھان ھەيە و ھەنگاھەكاني نەتەھەيەكگرتوھەكان بۇ كەمكردەھەي برسيتى و ھەژارى لەجىھاندا داويدەخات[6].

خاوبوونەھەي گەشەي ئابوورى جىھان و بەرزى نرخی نەوت

لە كۇتاييەكاني سالى رابردووھە، بازارەكاني جىھان خەريكيوو وردە وردە دەكرانەھە و چالاكيە ئابوورىيەكان ئاسايى دەبوونەھە، بەلام شەرەي روسيا و ئۇكرائنا كاريگەريەكى گەورەي خستەسەر گۇرانكارى لە بەھاي كالاكان و نرەكاني بەرز كردوو، بەشئوھەيەك بەپىي راگە ياندرಾಯى سندوقى نەختينەي ئىودەولتەي IMF "سزاكاني سەر روسيا كاريگەري گەورەي لەسەر ئابوورى جىھان و بازارە داراييەكان دەبىت، لەگەل كاريگەري گرنگتر لەسەر و لاتانى دىكەي جىھان".

ھەرەھە، بەرزى نرخی نەوت لەم نرەي ئىستادا وادەكات كە ئەمريكا بەرەو قەيران ياخود پاشەكشەي دارايى ببات، بەشئوھەيەك ئىستا ھەلئاسان بەرزترين ئاستى لە چوار دەپەي رابردودا لە ئەمريكا تۇماركردوو، كە بە رىژەي 7.5% بوو[7]، ھەريۇبەش ھەندىك لە شەرەزايان بەھۇي سزاكاني سەر روسياو، پىشبينى خراپتربوونى رەوشى ئابوورى ئەمريكا دەكەن. لە لايەكى دىكەھە، بەگۇيرەي پىرستى متمانەي بەكاربەر (پىنوئىنى كپيار) لەمانگى رابردودا، پلانى كپىنى خانوو، ئۇتۇمبىل و ئامپىرە سەرەكپىيەكانىش لە ئەمريكا كەمىكردوو[8].

ھەرەھە، دواي ئەھەي نرخی نەوت گەيشتە سەرروو 130 دۇلار بۇ ھەر بەرمىلىك و زۇربەي بازارەكاني بۇرسەي ئەوروپا روو لە دابەزىن بوون، كە بەگوتەي مايكل ھيوسون، لىكۇلەري بالاي بازارەكان لە بازارى CMC "بەرزبوونەھەي نرخی نەوت ترسى درووستبوونى وىرانكردى خواست و پاشەكشەي ئابوورى جىھان دەكرىت، كە ئەمەش زۇر مەترسيداھە[9]."

ناجىگريەك لە بازارى خواست و خستەنەرووي وزەدا و دارىشتنەھەي ھاوپەيمانيەتيەكاني كەرتى وزە

سەپاندى سزا بەسەر نەوتى روسيا لە لايەن ئەمريكاو، ناجىگريەكى گەورە لە بازارى وزە درووستدەكات، ھەريۇبەش و لاتانى ئەوروپا و لەنيوياندا ئەلمانيا دۇي سەپاندى سزايە بەسەر كەرتى نەوت و گازى روسيا، چونكە روسيا لە كانوونى بەكەمى 2022دا رۇژانە 11.3 مليۇن بەرمىل نەوتى بەرھەمەھىناو، لەو بېرەش رۇژانە 10 مليۇن بەرمىل نەوتى خا، 960 ھەزار بەرمىل گازى كۇندىنسەيت و 340 ھەزار بەرمىل گازى سرووشتى شىلكراوھە نارەھە بازارەكاني جىھان كروو، ئەمە جگە لە بەرھەمە پالىوراوھەكاني دىكەي لە نەوت ھەك (رۇنى شىل، بەنزىن و گاز ھتد)[10].

لەپراستيدا، روسيا لەدواي سعوودىە دووھە ھەناردەكارى نەوتى خاوە بۇ بازارەكاني جىھان، بەگشتيش بۇ و لاتانى يەكپىتى ئەوروپا. ھەريۇبەش ھەزىرى ئابوورى ئەلمانيا لە كۇنفرانسىكى رۇژنامەوانيدا رايگە ياندا[11] "من پشستگىرى ئابلوقەي سەر نەوتى روسيا و ھاوردەكردى سوتەمەنى لە روسياوھە ناكەم و تەنانتە دۇبەتەي دەكەم، ھەرەھە ئەلمانيا پەشيمانە لەھەي كە ھىشتا پشست بە ھاوردەكردى وزە لە مۇسكۇوھە دەبەستىت، ھەموو ئەمانەش لەكانىكدايە كە گەورەترين ئابوورى ئەوروپا (ئەلمانيا) ئىستا ھەستى بە كاريگەريەكاني ئەو سزايانە كرووھە كە بەھۇي داگىركردى ئەوروپا بەسەر روسيا سەپىنراوھە".

ھەرەھە، بەشدارىي روسيا لە بەرھەمەھىنان و خستەنەرووي وزە (نەوت و گاز) جىھاندا، بەشئوھەيەك ئەگەر كەمبوونەھەي ھەناردەكردى نەوت لەلايەن روسياوھە بە بەرپى 3.2 مليۇن بەرمىل لە رۇژىكدا لەم مانگە و مانگى داھاتوودا رووبدات، كە دەكاتە

نژیکە 70% ى كۆي ھەناردەکردنى نەوتى رووسيا، ئەوا بەپىي پىشېنبىيەكان نرخی ھەر بەرمىلىك نەوت بەنژیکە 25 دۆلار دەچىتە سەر[12]، ئەويش بەھۆي شۆكى نەبوونى تواناي دابىنکردنى قەبارەيەكى لەدەستچووي لەو شىوئەيە لەم دوو مانگەدا، بەلام لەوانەيە بۆ مانگەكانى داھاتوو گۆرانكارى گەورە رووبدات، بەتايەتیش لەمانگى نىسان 2022دا دواي كۆتايھاتنى رىككەوتنى ئۆپىك و ئۆپىك پلەس لەبارەي پابەندبوون بەرىككەوتنەكەي بەرھەمھىنانى نەوتى قۇناخي بىلابوونەھوي كۆرۇناوہ.

لەپراستيدا، بازاري وزە لە كۆنەوہ دابەشبوونىكى جىھانى بەسەر دوو جەمسەرى فرۇشيار و كپارى وزە دا لەنيوان ولاتە زلھيز و ولاتە ھەريمي و ناوچەبەكانيشدا بگرە ولاتى زۆر بچووكى، بەلام دەولەمەند بە سەرچاوە سروشتىيەكان ھەبە. لەوانەيە بەرزبوونەھوي نرخی نەوت بەوشىوئەيە ئىستا و لە ئەگەرى سەپاندنى سزاي ئەمرىكادا بەسەر ھاوردەکردنى نەوتى رووسيا دا دەرگاي زۆر گۆرانكارى بەسەر ئەم دوو لايەنەي وزەدا بگاتەوہ، لەسەر وو ھەمووشيانەوہ لە پەيوەندىيەكانى ھەريەكە لە ئىران، سعوديه لە لايەك بە بازاري جىھان و ولاتانى ئاسيا و ئەورووپاش بە ولاتانى دابىنكەرى وزەوہ لە لايەكى دىكەوہ.

ئەھوي ئىستا دەبىنرئىت وچاوەپواندەكرئىت بەزووترين كات بىتە ئاراوہ، رىككەوتنى ئىران و ولاتانى پىنج كۆيەكە، ھەرچەندەش رىككەوتنەكە لەسەر ھەموو شتەكانيش نەبىت، ئەوا لەوانەيە بىتە ھۆي كردنەھوي دەرگايەك بۆ ھەناردەکردنى نەوتى ئىران بۆ بازارەكانى جىھان، چونكە ئەوہ ئىران لە چارەكى دووھمى ئەمسالدا دەتوانىت بەرھەمھىنانى نەوت لەنيوان 2.5 بۆ 3.5 مليون بەرمىل لە رۆژىكدا بەرز بگاتەوہ، كە ئەمەش نژیکە ئەو بېرەيە لە ئەگەرى سەپاندنى سزا بەسەر نەوتى رووسيا لە بازارەكاندا كەمدەكات و كارىگەرى لەسەر نرخی نەوت دەبىت.

خالىكى دىكەي پەيوەست بە دارشتنەھوي ھاوپەيمانييەتيەكانەوہ زياتر نژىكوونەھوي چىن و رووسيايە لە يەكتر، بەشىوئەيەك لە 2020دا لەكۆي 71 مليار دۆلار داھاتى نەوتى فرۇشراوى رووسيا، بە تەنيا چىن بە بەھاي 23 مليار 769 مليون و 208 دۆلار نەوتى لە رووسيا كپيوہ، واتە بەنژیکەي يەك لەسەر سى نەوتى فرۇشراوى رووسيا بە چىن بووہ[13]، كە لەوانەيە لەدواي سزاكانەوہ ئەم بېرە زياتر بىت و پەيوەندىيەكانيان بچىتە قۇناخيكى دىكەوہ.

يەكۆك لەو ولاتانەي دىكە كە رۆلى لە ئاراستەکردنى بازاري وزە و سەقامىگىرى نرخی نەوتدا ھەبە، سعوديه كە دەتوانىت گۆرانكارى گەورە لە نرخی و پابەندبوونى ھاوپەيمانى ئۆپىك بە بپارەكانىيەوہ بگات، تاوہكو ئىستا سعوديه ھىچ ئامازەيەكى بۆ لايەنگرى ياخود پابەندبوون بە بپارەكانى واشنتن دەرئەبپيوہ، ئەويش بەروونى لە كۆبوونەھوي 2ى ئەم مانگەدا دەرگەوت و لەچەند رۆژى رابردوودا نرخی نەوتى خاوى روونى (لايت) بۆ بازارەكانى ئاسيا بە بەھاي 4.95% بۆ ھەر بەرمىلىك بەرزكردەوہ.

ھەموو ئەمانەش دەمانگەيەنئە ئەو خالەي كە گۆرانكارى گەورە بەسەر پەيوەندى ولاتانى بەكاربەرى نەوت و بەرھەمھىنەرى نەوتدا بىت، ھەربۆيەش يەكئىتى ئەورووپا بەدواي دارشتنەھوي سىستىمى وزەي خۆيدا، و چىدىكە نەك تەنيا بۆ نەوت و گاز، بگرە دەيەويت كۆي سىستىمى وزەي خۆي بگوازىتەوہ، كە ئەمەش كارىگەرى خۆي دەبىت لە دارشتنەھوي پەيوەندىيەكان، و دەرئەفەتى گەورەش بە ولاتانى دىكە بۆ دارشتنەھوي پەيوەندىيەكانيان لەگەل ئەمرىكا و ولاتانى يەكئىتى ئەورووپا لەرووي وزەوہ دەدات.

ئابلقەي ولاتان و رۆلى قاچاخچىتى

يەكۆكى دىكە لە لىكەوتەكانى ئابلقەدانى نەوتى رووسيا، زيادبوونى قاچاخچىتى و فرۇشتنى نەوتە لە دەرەھوي ئەو رىگا باوانەي كە لە بازارەكاندا مامەلەي پىوہدەكرئىت. ھەربۆيەش بەپىي راپۆرتىكى ئوكسفۆرد ئىنرجى[14]، لا8دا لەماوہي سزاكانى ئەمرىكا لەسەر ئىران، بپى ھەناردەكراوى نەوتى ئىران بۆ دەرەوہ لە 2021 كەيشتبووہ 1.2 مليون بەرمىل لە رۆژىكدا، كە ئەمەش بە واتاي زيادبوونى 250 ھەزار بەرمىل نەوتى رۆژانە دپت بە بەراورد بە 2019 و 2020، لەكانىكدا ئەمەش لە ھىچ سىستىمىكى خواست و خستنەپرووي ھاوبەشى نىوئەولەتيدا بەشدار نەبووہ. ئىستاش ئەگەر سزا بەسەر كەرتى نەوتى رووسيا بسەپنرئىت، ئەوا دەرگاي جياواز و لەرىگەي جياوازەوہ نەوتى رووسيا بەشدار دەبىت لە خستنەپرووي بازاري وزەدا، ھەرچەندە رووسيا وەك ولاتانى دىكە نىيە و پيش جەنگىش، بازاريكى گەورەي وەك ولاتى چىن ھەم بۆ نەوت و ھەم گازيش زامنكردوہ، بەچەند رۆژىك پيش جەنگەكەش گرىبەستى 30 سالەي نيوان گازپروم و چىن واژووكرابوو!

كۆتايى

لە كۆتاييدا، سىنارىيۆكان ھەرچۆنىك بىت، ئىستا لىكەوتەكانى شەر نەوہكو ئابلقەدانى سەر نەوتى رووسيا لەرووي نرخی كالا و خۇراكەوہ، لە پەيوەندىيەكانى نيوان ولاتانى دابىنكەر و بەكاربەرى نەوت و گاز، لەزامنكردنى ئاسايشى وزەي ولاتان و لە خاوبوونەھوي

گهشەى ئابوورى جيهان دەرکەوتوو. بەکورتى لەوانەىه لیکەوتەکانى سەر ئابلۆقەى نەوتى رووسىا بەتەواوى نەزانریت، بەلام لەوانەىه ئەم کارىگەرپه خىزایانەى هەبیت

- گۆرانکارپههكى گهوره له ئالۆگۆرپى بازرگانى نۆوان وڵاتان دەهینیتە ئاراه، که لیکەوتەى گهورهى لەسەر نرخى نەوت و مانەوهى بە ناجیگرپى دەبیت.
- رووسىا هەولێ دۆزینەوهى کرپارى نوێ بەتایبەتیش له وڵاتانى ئاسیا دەدات، که خواستیان لەسەر نەوتى خاوى روون (لایت) زیاد دەکات، ئەمەش کۆمپانىا رووسیاکان ناچار دەکات وهبەرھینانى تیدا بکەن، دواى ئەوهى سعودیە نرخەکانى لەسەر بەرزکردنەوه.
- گوشاریکی زۆر لەسەر وڵاتانى ئۆپیک بۆ بەرھەمھینانى نەوتى زیاتر لەم مانگانەى دوایدا دروستبیت
- ئەگەرى کردنەوهى دەرگایەكى گهوره بەرووی ئیران بۆ خستنەرووی نەوت له بازارەکاندا هەیه، ئەگەرىش ریککەوتنى پینچ کۆ بەک نەھیتە ئاراه.
- لەوانەىه ئەورووپا لەدەرستەوهى سیستمى وزە پشت بە رۆژھەلاتى ناوہراست و رووسیا پشت بە بازارەکانى ئاسیا و چین بۆ بەرھەمى وزە له داھاتوودا ببەستیت.
- نەتەوہبەگرتووہکان له ئامانجە بەردەوامەکان SDG بەتایبەتیش هەژارى و گۆرانکارپههکانى کەشوهوا و پابەندبوونى وڵاتان بە وهبەرھینان له وزە نوێى بووہکاندا کەمیک دوورباتەوه، بەتایبەتیش دواى ئەوهى ئیلون مەسک داواى زیادکردنى بەرھەمھینانى نەوتى کرد (کە پيشەنگى داھینان و ئۆتۆمبیلی کارەبايى)!
- دەرچەبەكى نوێ بۆ وڵاتانى تازە بەرھەمھینەرى نەوت بۆ جیکردنەوهى خۆیان له بازارى وزەى جيهاندا

سەرچاوهکان

<https://pdf.sciencedirectassets.com/271097/1-s2.0-S0301421518X00159/1> [1]

<https://www.eia.gov/dnav/pet/hist/LeafHandler.ashx?n=PET&s=RBRT&f=M> [2]

[/https://www.fao.org/worldfoodsituation/foodpricesindex/en](https://www.fao.org/worldfoodsituation/foodpricesindex/en) [3]

<https://www.ft.com/content/02095093-329b-4b66-9f80-13d07350014c> [4]

[/https://globalnews.ca/news/8662158/russia-ukraine-war-global-food-supply](https://globalnews.ca/news/8662158/russia-ukraine-war-global-food-supply) [5]

[/https://www.fao.org/publications/sofi/2021/en](https://www.fao.org/publications/sofi/2021/en) [6]

[7]

<https://www.forbes.com/uk/advisor/personal-finance/2022/02/16/us-inflation-hits-40-year-high-of-7-5/#:~:text=The%20U.S.%20consumer%20price%20index,its%20highest%20level%20since%201982>

[/https://www.reuters.com/business/us-consumer-confidence-slips-february-2022-02-22](https://www.reuters.com/business/us-consumer-confidence-slips-february-2022-02-22) [8]

<https://www.wsj.com/articles/global-stocks-markets-dow-update-03-07-2022-11646622021?tesla=y> [9]

<https://www.iea.org/reports/russian-supplies-to-global-energy-markets/oil-market-and-russian-supply-2> [10]

<https://www.dw.com/en/germany-warns-against-ban-on-energy-imports-from-russia/a-61002737> [11]

[12]

<https://a9w7k6q9.stackpathcdn.com/wpcms/wp-content/uploads/2022/03/Russia-Ukraine-crisis-Implications-for-global-oil-markets.pdf>

[13]

<https://www.reuters.com/business/energy/ukraine-crisis-will-disrupt-crude-coal-lng-flows-even-without-sanctions-russell->
/2022-02-25

[\[14\]](#)

<https://a9w7k6q9.stackpathcdn.com/wpcms/wp-content/uploads/2022/03/Russia-Ukraine-crisis-Implications-for-global-oil->
-markets.pdf